

Barentssekretariatet IKS
Wiulls gate 3
9900 KIRKENES

Deres ref

Vår ref

Dato

25/86-2

22. januar 2025

Oppdragsbrev 2025 til det norske Barentssekretariatet IKS

Tilsagnsnummer: 510 019.

1. Innledning

Vi viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2024–2025 for Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2024–2025). Kommunal- og distriktsdepartementet, heretter departementet, følger opp budsjettvedtaket fra Stortinget for 2025, datert 17. desember 2024, gjennom dette oppdragsbrevet.

2. Programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk

2.1 Distrikts- og regionalpolitiske mål

Regjeringens mål for distrikts- og regionalpolitikken er at «*folk skal kunne leve eit godt liv i heile Noreg, at alle lokalsamfunn skal ha rom for utvikling og verdiskaping, og at folketalet skal auke i distriktskommunar. Regjeringa vil arbeide for at folk har tilgang på arbeid, bustad og gode tenester nær der dei bur. Regjeringa vil leggje til rette for trygge, berekraftige og levande lokalsamfunn i heile landet gjennom desentraliserte løysingar.*» Jf. Meld. St. 27 (2022–2023) Eit godt liv i heile Noreg – distriktspolitikk for framtida.

Programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk er en målrettet innsats mot særlig strategisk viktige områder, der utfordringene ikke kan løses av sektorpolitisk innsats alene. Midlene over programkategorien er øremerkede økonomiske virkemidler som skal bidra til å realisere de nasjonale distrikts- og regionalpolitiske målene.

Tabell 1 Mål for programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk

1. Næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarkeder i regioner og distrikter
2. Regional utvikling over landegrensene og i nordområdene
3. Styrket utviklingskapasitet og velfungerende tjenestetilbud i distriktene

Mål 2: Regional utvikling over landegrensene og i nordområdene, Kap. 553, post 63 Interreg, Arktis 2030 og det norske Barentssekretariatet

Midler til drift av sekretariatet og tilskuddsmidler tildeles hovedsakelig av KDD. Overordnet skal Barentssekretariatet bidra til å realisere mål 2. Regional utvikling over landegrensene og i nordområdene.

2.2 Utfordringsbilde og overordnede prioriteringer

I distriktsmeldingen (Meld. St. 27 2022-2023) peker regjeringen på at Nordområdepolitikken går på tvers av sektorer, forvaltningsnivå og landegrenser. Samarbeid på tvers av landegrensene i Barentsregionen og nord i Norden er viktig for å adressere utfordringene som regionene står overfor, fremme kontakt og utvikling av kunnskap for å skape forandring aktivitet, og sikre bærekraftig samfunnsutvikling. Barentssekretariatet skal bidra til styrket regional utvikling ved å legge til rette for at aktører i regionen kan samarbeide om grensekryssende prosjekter som kommer lokalsamfunnene i nordområdene, inkludert de samiske områdene, til gode.

Regional utvikling handler blant annet om å utvikle gode og velfungerende kommuner, for innbyggere, næringsliv og besøkende. Mange ulike elementer har betydning for utvikling av gode lokalsamfunn. Det er summen av aktivitetene som skapes, i samhandling med andre, som bidrar til utvikling lokalt og regionalt. Barentssekretariatet må derfor samhandle tett med andre for å oppnå sitt overordnede mål.

2.3 Barentssekretariatets rolle og oppdrag

Barentssekretariatet skal fremme og finansiere samarbeidsprosjekter, og være et ressurs- og kompetansesenter for grensekryssende samarbeid og nordområdesamarbeid. I henhold til [Forskrift om tilskuddsordning forvaltet av Barentssekretariatet IKS - Lovdata](#), skal prosjektmidlene fra KDD innrettes mot internasjonalt samarbeid, fortrinnsvis mellom aktører i Nord-Norge og finske og svenske regioner i nord, inkludert urfolkssamarbeid. Tilskuddsordningen skal bidra til å fremme samfunnsutvikling i Nord-Norge.

Barentssekretariatet skal i sitt arbeid ha dialog med Distriktssenteret. Sekretariatet skal på bakgrunn av regjeringens prioritering av Øst-Finnmark, ha oppmerksomhet på områder som fremmer samfunnsutvikling i Øst-Finnmark, i dialog med fylkeskommunene, kommunene og andre aktører i denne regionen.

Samarbeid med andre relevante aktører

Som ressurs- og kompetansesenter for grensekryssende samarbeid og nordområdesamarbeid, bør BS ha dialog med sekretariatene for de to Interregprogrammene i nord, Interreg Aurora og Nordlig Periferi og Arktis, og videreføre kontakten til Barentssamarbeidets formelle strukturer nasjonalt og regionalt. Videre er det naturlig med kontakt med Sametinget og andre relevante organisasjoner om urfolkssamarbeid. Sekretariatet bør også ha kunnskap om det nordiske samarbeidet i Arktis og nordområdene, bl.a. gjennom det Nordvestatlantiske samarbeidet NORA, samt regionalt, og grensekryssende samarbeid gjennom Nordkalottrådet og Northern Sparsely Populated Areas (NSPA).

Barentssekretariatet bør være oppdatert på kunnskapsutvikling i nordområdene, og ha kontakt med kunnskapsinstitusjoner og FoU aktører, arenaer for kunnskapsformidling og dialog, og øvrige programmer/samarbeidsorganer i nordområdene som er hensiktsmessig.

Særskilt om prosjekter og samarbeid med uavhengige russiske aktører

Barentssekretariatet kan fortsatt gi støtte til folk-til-folk prosjekter som involverer uavhengige russiske aktører i den grad slikt samarbeid finner sted. I denne situasjonen bes Barentssekretariatet legge vekt på følgende i behandlingen av søknader som gjelder russiske aktører:

- Det er en forutsetning for støtte at den russiske partneren er del av det uavhengige russiske sivilsamfunnet.
- Prosjektstøtten skal bygge på eksisterende nettverk i Barentsregionen og kjente aktører som Barentssekretariatet har god kjennskap til. Dette gjelder også dersom slike aktører befinner seg i eksil.
- Det skal legges vekt på at prosjektet bidrar til å vedlikeholde eller styrke uavhengig russisk sivilsamfunn.
- Det er positivt dersom prosjektet bidrar til å bevare eller utvikle ruslandskompetanse.

Sekretariatet skal holde seg oppdatert om den politiske utviklingen i Russland for å kunne ivareta folk-til-folk-samarbeidet. Ved behov for å drøfte saker som gjelder folk-til-folk-samarbeidet med Russland skal UD involveres. Dette gjelder også Barentssekretariatets kontakt med russiske aktører, og eventuelt annen aktivitet som berører forholdet til Russland. UD er innforstått med at det knytter seg forhøyet risiko for manglende måloppnåelse i folk-til-folk prosjekter med Russland. Barentssekretariatet skal ha tett dialog med tilskuddsmottakere om justeringer i prosjektene og håndtering av risiko.

Særskilt om stipendordning for russiske samer fra Barentsregionen

Barentssekretariatet kan bidra til å styrke kompetanse innen samisk språk for uavhengige russiske aktører. Det settes av en pott på 1 million kroner som kan gis som stipend i henhold til satsene til Statens Lånekasse til dette formålet. Stipendet har ikke krav til egenfinansiering. Det kan gis stipend til uavhengige russiske aktører med samisk bakgrunn, som har mistet det samiske språket. Stipendet kan gis for ett semester for å ta

introduksjonskurs i nordsamisk. De øvrige vurderingene som gjelder samarbeid med uavhengige russiske aktører gjelder også her.

3. Viktige områder og oppgaver for Barentssekretariatet i 2025

For å oppnå den overordnede målsetningen og følge opp prioriteringene ovenfor er det utpekt følgende tre områder med viktige oppgaver/ viktig innsats for 2025:

Videreføre omstillingen av virksomheten

- Barentssekretariatet skal i 2025 videreføre omstillingsarbeidet for å oppnå målene i forskriften.

Utlyse og forvalte tilskuddsordninger i hht. forskriften

- Barentssekretariatet skal fortsette å gjøre tilskuddsordningen kjent i regionen og hos relevante samarbeidspartnere, og utvikle metodene for å mobilisere søkere til ordningen.

Utvikle rollen som et ressurs- og kompetansesenter for grensekryssende samarbeid og regional utvikling i nordområdene og Sápmi.

- Barentssekretariatet skal i perioden utvikle samarbeidet med relevante aktører, programmer og nettverk i Nord-Norge og nordområdene, herunder kommunene og fylkeskommunene. Videre skal Barentssekretariatet være oppdatert på kunnskapsutvikling om og i nordområdene.
- Barentssekretariatet skal holde seg oppdatert på den generelle sivile og politiske utviklingen i Russland.
- Barentssekretariatet bør videreføre kunnskap om og samarbeid med andre relevante grenseregioner i Europa.

Økonomisk ramme for Barentssekretariatet IKS

Samlet tildeling fra KDD til Barentssekretariatet i 2025 er på 42 mill. kroner. Av dette er inntil 16 mill. kroner avsatt til drift og forvaltning. 2 mill. kroner er avsatt til en ungdomssatsing, og inntil 3 mill.kr er satt av til BarentsKult. Det er satt av midler til Barentssekretariatet fra 2022 til og med 2025 til en særskilt satsing på ungdomsmedvirkning i Barentssamarbeidet.

Satsingen i 2025 utgjør til sammen 2 mill. kroner. Midlene lyses ut, og skal gå til gjennomføring av nettverksbyggende aktiviteter/tiltak, rettet mot barn og ungdom i Barentsregionen. Aktivitetene/tiltakene skal bidra til å spre engasjement rundt Barentssamarbeidet og øke bevissthet rundt samarbeidsmuligheter for de unge. Videre skal midlene gå til etablering av en støtteordning for ungdom som ønsker å skape egne prosjekter, og der de får opplæring i å søke om slik støtte til prosjekter fra Barentssekretariatet. En del av midlene skal også være prosjektmidler som ungdom kan søke på til prosjekter som fremmer internasjonalt ungdomssamarbeid.

Tilskuddsordningen gjennom BarentsKult er rettet mot profesjonelle aktører fra nordnorsk kultursektor. Prosjekter vurderes i henhold til forskriftens retningslinjer, der det bl.a. stilles

krav til kunstnerisk kvalitet og nyskaping. Prosjekter tildeles støtte etter utlysning, etter innstilling fra Barentssekretariatets administrasjon og beslutning av Barentssekretariatets styre. KDDs tilskudd til ordningen ses i sammenheng med midler fra Kulturdepartementet og fylkeskommunene i nord.

5. Styring og dialog

Det skal holdes to formelle møter mellom KDD og Barentssekretariatet pr. år, i medio mai/juni og medio november. UD inviteres til å delta. Her gjennomgås årsrapport og regnskap for foregående år (mai/juni), og tertialrapport for inneværende år, årsplan og årsbudsjett for påfølgende år (november). Barentssekretariatet er ansvarlig for møteinnkalling og utarbeidelse av referat. Referatet skal godkjennes av KDD. Vesentlige avvik fra tidsplan og/eller budsjett skal meldes til KDD umiddelbart. KDD v/ regionalpolitisk avdeling ønsker å følge med på arbeidet med ny strategi for Barentssekretariatet. Dette følges opp i separat dialog. I rapporteringsmøtet i mai/juni 2025 kan også innholdet i ny strategi være et tema.

6. Forvaltning av tilskuddsmidlene

Barentssekretariatet skal forvalte tilskuddsmidlene fra KDD i tråd med forskriften. Ordningen skal forvaltes i tråd med gjeldende lov- og regelverk, slik at det bl.a. ikke oppstår utfordringer knyttet til regelverket om habilitet. Barentssekretariatet skal praktisere nulltoleranse for økonomiske misligheter i forbindelse med forvaltningen av tilskuddsordningen. Forvaltningen skal innrettes slik at det er minst mulig sannsynlighet for økonomisk mislighold, og slik at dette ev. raskt avdekkes. KDD skal uten unødig opphold underrettes ved mistanke om økonomiske misligheter knyttet til tilskuddsordningen, jf. forskriften.

Barentssekretariatet skal i sin aktivitet og tilskuddsforvaltning planlegge for usikkerhet knyttet til situasjonen i nordområdene og de begrensinger dette evt. gir for gjennomføring av aktivitet. Sekretariatet skal holde seg oppdatert på og følge norske myndigheters råd, sanksjonsvedtak, reiseråd mv.

7. Rapportering og regnskap

Sekretariatet skal vurdere og rapportere på om allerede gjennomførte organisatoriske og administrative endringer fungerer godt, og er tilpasset virksomhetens oppdrag. Jf. prioriteringene om at Barentssekretariatet skal fremme og finansiere samarbeidsprosjekter, og være et ressurs- og kompetansesenter for grensekryssende samarbeid og nordområdesamarbeid.

Barentssekretariatet skal rapportere på måloppnåelse og resultater både for tilskuddsmidlene og forventinger fra KDD om prioritert arbeidsinnsats gitt gjennom oppdragsbrev. Eventuelle avvik skal kommenteres. Det skal bl.a. rapporteres på geografi (kommune, flerkommunesamarbeid, og fylke) og geografisk sammensetning av partnerskap i prosjektene, og om prosjektet involverer urfolk og ungdom. Det skal også rapporteres på

omfang (antall prosjekter og beløp) og tematisk innhold. Rapporteringen skal dekke kalenderåret, og skal ligge i forkant av formelle møter i medio mai/juni og november. KDD skal ha informasjon dersom disse fristene ikke overholdes.

KDD kan be om ytterligere informasjon eller opplysninger etter behov, herunder innspill i forbindelse med arbeid med statsbudsjettet. All rapportering sendes til postmottak@kdd.dep.no. Dersom departementet eller Barentssekretariatet ønsker å sette i gang evalueringer av tilskuddsmidlene skal det være dialog i forkant.

8. Tildeling

Kommunal- og distrikts departementet tildeler tilskuddsmidlene fra programkategori 13.50 til Barentssekretariatet som tilskudd uten krav om tilbakebetaling, innenfor de økonomiske rammene Stortinget fastsetter årlig. Forvalter kan dermed disponere midlene uavhengig av bevilgnings år. Renteinntekter skal brukes til samme formål. Barentssekretariatet må melde fra til departementet dersom det skjer bytte av kontonummer tildelingen skal overføres til. Gi snarest beskjed om det nye kontonummeret per brev til postmottak@kdd.dep.no. Tilskuddet utbetales i tre terminer. Den første i januar, deretter i mai og august.

Alle henvendelser til KDD sendes til postmottak@KDD.dep.no og merkes med tilsagnsnr. 510019. Vi ønsker Barentssekretariatet lykke til med arbeidet i 2025. Oppdragsbrevet med vedlegg blir lagt ut på nettsidene til Kommunal- og distriktsdepartementet.

Med hilsen

Gerd Slinning (e.f.)
avdelingsdirektør

Lisbeth Nylund
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Distriktssenteret
Finnmark fylkeskommune
Kultur- og likestillingsdepartementet
Nordland fylkeskommune
Sametinget
Troms fylkeskommune
Utenriksdepartementet

Frister og formelle møtepunkter 2025

Måned	Rapportering/formelt møte	Tidspunkt
<i>April</i>	Utkast til årsregnskap og årsberetning sendes departementet	1. april
<i>Mai</i>	Rapportering til formelt møte	15. april
	Formelt møte i Kirkenes i slutten av mai (revidert årsregnskap ettersendes)	27.- 28. mai 2025
<i>Oktober</i>	Rapportering til formelt møte	15. oktober 2025
<i>November</i>	Formelt møte (digitalt)	15. november 2025